

SOKAKTAN HABER VAR

Yeşim Gürsoy

Elvinder Yönetim Kurulu Başkanı
Samsun
yesimgursoy.ab@gmail.com

Canan Soğukpınar

Müdür
Samsun Denetimli Serbestlik Müdürlüğü
canan_sogukpinar@hotmail.com

Hanife Papila

Özel Kalem Müdürü
Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı
ozelkalem@samsun.bel.tr

Sevil Bilasa

Müdür
Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Çocuk Destek Merkezi
sevilbilasa@hotmail.com

Prof. Dr. Abdurrahman Aksoy

Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Veterinerlik Fakültesi
abaksoy@gmail.com

Prof. Dr. Hakan Leblebicioğlu

Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Tıp Fakültesi
hakanomu@yahoo.com

GİRİŞ

Denetimli serbestlik, hükümlülerin suç işlemesine neden olan davranışlarının düzeltilerek, tekrar suç işlemelerinin önlenmesi, ceza infaz kurumundan salıverilen hükümlülerin takip edilmesi, madde bağımlılarının rehabilitasyonu, mağdurların uğradıkları zararın giderilmesi ve bu yolla toplumun korunmasıdır.

Denetimli Serbestlik Müdürlüğü; insan onuruna saygı, dürüstlük, gizlilik, tarafsızlık, ve yükümlünün yüksek yararı ilkeleriyle hareket eden bir kurumdur. Samsun Denetimli Serbestlik Müdürlüğü 2006 tarihinde kurulmuştur. Samsun ve çevresinde hizmet vermektedir. Halen 3000 yükümlü Samsun'da denetimli serbestlik kapsamındadır. Samsun Denetimli Serbestlik Müdürlüğü çalışmaları kapsamında, yükümlülere yönelik, beceri kazandırma, iş sahibi olmaları için kurslar düzenlemektedir.

ELVİN Derneği ve Samsun Denetimli Serbestlik Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen eğitim toplantılarında genç bir yükümlünün “Sokağı kendi gözünüzden tanımlayıp çözmeye çalışıyorsunuz. Hiç bizim gözümüzden baktınız mı?” sorusu ile “Sokaktan Haber Var” (SOHAB) Projesi planlanmıştır. Projede; Samsun ilinde ve yargı çevresinde yaşayan Denetimli Serbestlik kapsamındaki yükümlülere ve suça sürüklenen kişilere fotoğraf ve gazetecilik temel bilgileri eğitimi vererek, meslek edinmelerine temel oluşturacak bazı temel bilgilerin kavranması, bakış açılarının genişletilmesi, özgüven kazanımı ve gelecekteki istihdamlarına katkı sağlanması ile suça sürüklenmiş kişilerin sorunlarına farkındalık kazandırılması amaçlanmıştır.

Yöntem

SOHAB Projesi Sokaktan Haber Projesi ELVİN Derneği ile Samsun Denetimli Serbestlik Müdürlüğü tarafından, Samsun Cumhuriyet Başsavcılığı, Samsun Büyükşehir Belediyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve basın kuruluşlarının desteğiyle 2014 yılında yürütülmüştür. Samsun ilinde ve yargı çevresinde yaşayan Denetimli Serbestlik kapsamındaki 24 yükümlü projeye katılmıştır. Prof. Dr. Abdurrahman Aksoy'un koordinasyonunda; 24 katılımcıya başlıca fotoğraf, fotoğraf çekim teknikleri, medya okuryazarlığı, doğru habere erişme ve haber yazma teknikleri konularında 22 ders OMÜ öğretim üyeleri ve Piri Reis Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğretmenleri tarafından ücretsiz verilmiş ve öğrenciler OMÜ İletişim Fakültesinde üniversite öğrencileriyle birlikte ders almışlardır. 18 saat süreyle dış ve iç mekanlarda uygulamalı fotoğraf eğitimi pratiği yapılmıştır. Bu kapsamda Samsun'da Kocadağ, Kızılırmak Deltası, Dereköy, Amisos Tepe ve Çakallı Han gezileri düzenlenmiştir. Öğrenciler çivisiz cami, tarihi köprü, eski evler, doğa ve hayvanları fotoğraflamıştır. İki ay süren teorik ve pratik eğitim süresince katılımcılar, fotoğraf ve habercilik konusunda temel bilgileri elde etmişlerdir (Tablo 1).

Tablo 1. Sokaktan Haber Var Projesi Eğitim Programı

Ders	Eğitimci	Saat	Tarih
Fotoğrafın tarihçesi Fotoğraf çeşitleri	Prof. Dr. Abdurrahman Aksoy	14:00-17:00	15.11.2014
Fotoğraf makinaları Yardımcı ekipmanlar	Prof. Dr. Abdurrahman Aksoy	14:00-17:00	16.11.2014
Gazetecinin görevi Haber kavramı Haber değerleri Haberin öğeleri	Yrd. Doç. Dr. Beste Erdem	10:00-10:45	21.11.2014
Haber çeşitleri (özel haber-rutin haber-formatlarına göre haberler-konularına göre haberler)	Öğr. Gör. Emine Ceng	11:00-11:45	21.11.2014
Haberde temel imla kuralları Haberde zaman/ haber fiilleri	Yrd. Doç. Dr. Beste Erdem	13:00-13:45	21.11.2014
Haberde başlık Haber girişi / haberin gövdesi Haber yazma teknikleri	Yrd. Doç. Dr. Onur Bekiroğlu	14:00-14:45	21.11.2014
Protokol listeleri Meclis sözlüğü Devletlerin, kurum ve kuruluşların kısaltmaları	Yrd. Doç. Dr. Ahmet Oktan & Arş. Gör. Hasan Turgut	15:00-15:45	21.11.2014

Medya okuryazarlığı	Prof. Dr. Nurdan Taşkıran	16:00-16:45	21.11.2014
Analog ve dijital fotoğraf teknikleri Manzara ve mimari fotoğrafı	Prof. Dr. Abdurrahman Aksoy	14:00-17:00	22.11.2014
Portre çekim teknikleri Makro çekim teknikleri	Prof. Dr. Abdurrahman Aksoy	14:00-17:00	23.11.2014
Halkla ilişkiler-basın ilişkisi Halkla ilişkilerde basına yönelik faaliyetler: basın bülteni, basın toplantısı, basın konferansı	Yrd. Doç. Dr. Özlem Çetinkaya	10:00-10:45	28.11.2014
Haberde fotoğraf kullanımı Foto muhabirliği	Yrd. Doç. Dr. Eda Doğan	11:00-11:45	28.11.2014
Televizyon haberciliği ve haber kurgusu	Yrd. Doç. Dr. Ömer Çakın	13:00-13:45	28.11.2014
Hukuki sorumluluk, meslek ilkeleri ve basın etiği	Yrd. Doç. Dr. Nurhayat Yoloğlu	14:00-14:45	28.11.2014
Röportaj ve söyleşi teknikleri	Yrd. Doç. Dr. Ömer Çakın	15:00-15:45	28.11.2014
Fotoğrafta etik	Prof. Dr. Abdurrahman Aksoy	14:00-17:00	29.11.2014
Dijital fotoğraf işleme teknikleri Fotoğraf okuma teknikleri	Prof. Dr. Abdurrahman Aksoy	14:00-17:00	30.11.2014
Haber fotoğrafçılığı Haber fotoğrafçılığında yasal sorumluluklar Haber fotoğrafında Etik	Handan Çelik	14:00-17:00	06.12.2014
Fotoğraf çekimi	Prof. Dr. Abdurrahman Aksoy	08:00-12:00	29.11.2014
Fotoğraf çekimi	Prof. Dr. Abdurrahman Aksoy	08:00-12:00	13.12.2014
Fotoğraf çekimi	Prof. Dr. Abdurrahman Aksoy	08:00-12:00	14.12.2014
Habercilik uygulaması	Gazetelerde	09:00-17:00	15.12.2014
Habercilik uygulaması	Gazetelerde	09:00-17:00	16.12.2014
Habercilik uygulaması	Gazetelerde	09:00-17:00	17.12.2014
Konferanslar	Konuşmacı	Saat	Tarih

Haber Gazetesi	Necdet Uzun	14:00-15:00	17.11.2014
Doğan Haber Ajansı	Murat Sandıkçı	15:30-16:00	17.11.2014
Gerçek Gazetesi	Nusret Sağlam	14:00-15:00	24.11.2014
Anadolu Ajansı	Mehmet Kumcağız	14:00-15:00	01.12.2014
Halk Gazetesi	Yener Cabbar	14:00-15:00	08.12.2014

Yerel ve ulusal basın yönetici ve çalışanları ise habercilik konularındaki temel bilgileri söyleşilerde katılımcılara aktarmıştır. Projeye tam destek veren Ulusal ve yerel basın kuruluşlarımız proje eğitiminde yer alan stajların kurumlarında gerçekleştirilmesine olanak vererek, kursiyerlerin pratik eğitimlerine katkı sağlamışlardır ve öğrenciler basının çalışmaları konusunda yerinde gözlem yapma imkanı bulmuştur.

Sokaktan Haber Var projesi basının desteği ile suça karışmış ve suça itilmiş gençler ile ilgili algıyı değiştirmekte önemli bir yere sahip olmuştur. Proje kapsamında öğrencilerin çektiği fotoğraflardan seçilen 38 fotoğraf 12.2.2016 tarihinde Pi-azza AMV, Samsun'da "Sokaktan Haber Var" Fotoğraf Sergisinde kamuoyu ile paylaşılmıştır. Sergi açılışına Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Yusuf Ziya Yılmaz, Samsun Cumhuriyet Başsavcısı Vekili Sn. Uğur Sürmeli, kamu kurum ve kuruluşlarının yöneticileri, Sivil Toplum Kuruluşu (STK) temsilcileri ve çok sayıda davetli katılmıştır. Fotoğraflardan oluşturulan video sosyal medya ortamında paylaşılmıştır.

<https://www.youtube.com/watch?v=NEvGiB8qMPw>

Samsun İŞKUR Bölge Müdürlüğü ile yapılan bir protokol ile staja katılan 9 öğrenci ön büro elemanı kursuna katılarak SAMULAŞ'ta 6 ay süre ile istihdam edilmiştir. Kursu katılan dokuz kişi gazete sayfa editörlüğü dahil çeşitli alanlarda iş sahibi olmuşlardır.

BULGULAR VE SONUÇ

- Denetimli Serbestlik kapsamında ilk defa fotoğraf ve habercilik eğitimin içeren eğitim verilmiş ve fotoğraf sergisi gerçekleştirilmiştir.
- Proje STK ile kamu kurum ve kuruluşlarının suçların önlenmesi konusunda birlikteliği için örnek oluşturmuştur.
- Eğitim faaliyetleri öğretim üyeleri ile kurs katılımcıları arasında karşılıklı olumlu etkileşime neden olmuştur.
- Yükümlülerin STK üyelerini, kendilerine daha yakın görmesi, güven duygusunun oluşması, onları kendi gibi hissetmeleri eğitimlerin daha verimli geçmesine, toplumda kabul edilme ve özgüvenin gelişmesine katkı sağlayarak, gençlerin sosyal ortamlara adaptasyonunu artırmıştır.
- Proje süresince STK üyelerinde yükümlülerin de toplum içinde yer alan birer birey olduğu bilinci ve farkındalığı artmıştır.
- Sokaktan Haber Var projesinin basının desteği sonucu, tüm yazılı ve görsel basında, sosyal medyada geniş yer bulması ile suça sürüklenmiş gençler ile ilgili algıyı değiştirmekte önemli bir yere sahip olmuştur.
- STK'ların yaptıkları etkinliklerin basında yer alması ile medyada sorunla ilgili algının daha kolay oluştuğu, doğru mesajların verilmesinde önemli görev üstlendiği gözlenmiştir.
- Basında suç işlediklerinde yer alan gençlerin, fotoğraf çekme, haber ile ilgili eğitimler almasıyla yer almalarının gençlerin özgüvenlerini kazanmasında ve toplumun bir bireyi olduklarını hissetmelerinde etkili olmuştur.
- Temel haber eğitimi kapsamında; haberlerin daha gerçekçi olarak algılanması, irdeleme becerilerine katkı sağlamıştır.
- Doğa ve yaşam ile iç içe mekanlarda gerçekleştirilen fotoğraf çekimleri, katılımcıların dünyadaki düzen, merha-

met, iyi niyet gibi değerleri fark etmelerini ve gördükleri objelere farklı gözle bakmalarını sağlamıştır.

- Eğitimler; öğrencilerin eleştirel düşünme, yorumlama, gözlemlene becerileri ile merak duygusunda ve çevreyi algılamada artış, dünyaya, çevreye bakışının değişmesine katkı sağlamıştır.
- Kendi içlerinde bile çatışan gençler zaman içerisinde toplu çalışma, paylaşma becerilerini geliştirmişlerdir.
- Proje yükümlüleri yeni bir iş alanında çalışma konusunda motive etmiştir.